

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmena • Ombudsperson Institution

Priština, dana 30. oktobra 2015.god.

IZVEŠTAJ SA PREPORUKAMA

23/2014

Pjetër Saliquni i ostali

473/2014

Vasić i ostali

protiv

Kosovske agencije za privatizaciju

Za: G. Kadri Veseli
Predsednik Skupštine Republike Kosovo

G. Isa Mustafa
Premijer Republike Kosovo

Predmet: Ne-imenovanje članova Odbora direktora Kosovske Agencije za Privatizaciju

Pravna osnova: Ustav Republike Kosovo, član 135, stav 3
Zakon o Ombudsmanu, član 18, stav 1.2

Cilj izveštaja

1. Cilj ovog izveštaja je da se skrene pažnja Skupštini Republike Kosova i Vladi Republike Kosova, u vezi kašnjenja imenovanja članova Odbora direktora Kosovske Agencije za Privatizaciju (u daljem tekstu Odbor.)

Nadležnosti Ombudsmana

2. Na osnovu člana 18, stav 1. 2 Zakona o Ombudsmanu br. 05/L-019, Ombudsman je ovlašćen da: „*da skrene pažnju na slučajeve kada institucije krše ljudska prava i da podnese preporuke da se prekine sa takvim slučajevima, a kada je to neophodno da izrazi svoje mišljenje o stavovima i reagovanju odgovarajućih autoriteta u vezi takvih slučajeva.*”

Opis slučaja

3. Ovaj izveštaj je zasnovan na osnovu niz žalbi koje je Ombudsman primio protiv Kosovske Agencije za Privatizaciju (u daljem tekstu KAP), u vezi kašnjenja u raspodeli sredstava ili nadoknade poverilaca državnih preduzeća u likvidaciji. Žalbe koje su primljene od strane Ombudsmana su kao u nastavku:

Pjetër Saliquni i ostali

4. Dana 20. januara 2014.god., Ombudsman je primio žalbu g. Pjetër Saliquni i ostalih (osam njegovih kolega) protiv KAP-a, u vezi isplata nekoliko plata koje im je dugovala DP "Fabrika metala" u Klini. Stranka tvrdi da su, u vezi neisplaćenih plata, on i njegove kolege, blagovremeno podneli tužbu u Opštinskom sudu u Klini (C.br. 4/06, datum 30/11/2006.god), koji im je usvojio zahtev, međutim ta odluka suda još nije izvršena od strane KAP-a, koja im je prvobitno rekla da će oni biti nadoknađeni u fazi likvidacije preduzeća. Stranka i njegove kolege, dana 06/09/2013.god. podneli su zahtev i predsedavajućem Organa za likvidaciju KAP-a, za naknadu plata i izvršenje sudske odluke, ali isplata još nije izvršena.
5. Institucija Ombudsmana (IO) je održala sastanke sa predstavnicima KAP-a, dana 17.novembra 2014.god. i 9. juna 2015. god., gde se, između ostalog, diskutovalo i o kašnjenju u raspodeli sredstava i naknade. IO je bio obavešten od strane KAP-a da su u oba slučaja, kašnjenja posledica nedostatka Odbora KAP-a.

Vasić i ostali

6. Dana, 30. septembra 2014.god. Ombudsman je primio žalbu g. Zvonimira Vasića i ostalih (14 njegovih kolega) protiv KAP, za neuspeh iste da nadoknađi lična primanja. Prema tvrdnjama žalioca i ostalih, kao i na osnovu primljenih dokumenata, oni su radili u društveno preduzeće "Pionir", koje je privatizovano i za obavljani rad, bivše

preduzeće duguje istima za isplatu ličnih primanja u iznosu od 9.900 evra. Dana 11. avgusta 2006. godine, Organ za likvidaciju u okviru KAP-a usvojio je zahtev žalioca i ostalih za naknadu ličnih zarada u iznosu od 6.000 evra, naknada koja još nije vršena.

7. Ombudsman je bio u kontaktu sa KAP-om u vezi slučaja, i tom prilikom je dostavio dva uzastopna pisma KAP-u, prvo 10. novembra 2014. godine i drugo dana 28. jula 2015.god. KAP je odgovorila na oba pisma. U prvom odgovoru, koji je Ombudsman primio od KAP-a, dana 12. novembra 2014. godine, navedeno je da, da bi se isplata podnosiocima zahteva vršila od strane Organa za likvidaciju potrebna je potvrda od strane Specijalne komore Vrhovnog suda (u daljem tekstu SKVS) da nema preostalih žalbi protiv odluka Organa za likvidaciju, ali potrebno je takođe da Skupština Republike Kosovo imenuje članove Odbora direktora KAP-a. Dok u poslednjem odgovoru koji je primio Ombudsman dana 11. avgusta 2015.god., navodi se da KAP ne može da vrši bilo kakvu raspodelu ili nadoknadu poveriocima DP "Pionir", dok se ne imenuje Odbor od strane Skupštine Republike Kosova, koji treba da odobri isplate podnosiocima zahteva.
8. Odbor KAP-a se sastoji od 8 članova, od kojih su tri međunarodna, imenovani od strane Međunarodnog civilnog predstavnika, i 5 drugih lokalnih članova, koji su imenovani od strane Skupštine Republike Kosovo. Mandat tri međunarodna člana je istekao 31. avgusta 2014. Godine, i od tada Odbor KAP-a je nefunkcionalan, zbog nedostatka kvoruma, dok krajem 2014.godine i početkom 2015. godine, Odbor KAP-a je ostao i bez lokalnih članova.
9. Što se tiče sastava i imenovanja članova Odbora KAP-a, Zakon br. 04/L-034 o Kosovskoj agenciji za privatizaciju, u članu 12, propisuje:
  1. *Odbor je sastavljen od osam (8) Direktora.*
  2. *Skupština Kosova imenuje četiri direktora, uključujući i jednog predstavnika iz nealbanske zajednice kao i predstavnika sindikata radnika, i postaviće jednog od imenovanih za predsedavajućeg Odbora.*
  3. *Međunarodni civilni predstavnik imenuje tri međunarodna stručnjaka za direktore Odbora. Nakon dobijanja saglasnosti od strane ICR-a, Odbor imenuje jednog građanina Kosova za direktora Izvršnog sekretarijata Odbora; ovo lice neće biti član Odbora.*
10. Zakon Br. 04/L-115 o izmenama i dopunama zakona koji se odnose na zaključivanju međunarodnog nadgledanja nezavisnosti Kosova, član 4, stav 2 i 3 definišu:
  2. *Kod člana 12. bazičnog zakona, stav 3 ovog zakona preformuliše se na sledeći način: 3. Skupština, nakon predloga Vlade, bira tri (3) međunarodna člana za direktore borda. Bord, takođe, imenuje jednog državljanina Kosova za direktora Izvršnog sekretarijata Borda, koji neće biti član Borda. Bord, osim predsedavajućeg, takođe, imenuje za zamenika predsedavajućeg jednog od njegovih članova. Za imenovanje, razrešenje ili izmenu uslova referisanja Direktora Izvršnog sekretarijata*

Borda traži se afirmativan glas većine Borda direktora. Međunarodni članovi biraju se sa mandatom do 31. avgusta 2014. godine.

11. Nakon završetka međunarodnog nadgledanja nezavisnosti Kosova, od septembra 2012. godine, i nakon isteka mandata imenovanih od strane Međunarodnog civilnog predstavnika, dana 31. avgusta 2014. godine, odgovornost za imenovanje članova Odbora KAP-a preuzimaju vlasti Kosova.
12. Odbor preuzima sve nadležnosti KAP-a. Više u članu 15, stav 1. Zakona br. 04/l-034 o Kosovskoj agenciji za privatizaciju propisuje: „*Odbor ima opštu odgovornost za rad Agencije i pri vršenju te odgovornosti preuzima bilo koju radnju koju zahteva ili dopušta ovaj zakon.*”

Zaključak

13. Ustava Republike Kosova, Poglavlje II, garantuje ljudska prava i osnovne slobode.
14. Član 22 Ustava Republike Kosova, definiše: „*Ljudska prava i slobode, koja su utvrđena [...] međunarodnim sporazumima i instrumentima garantovana su ovim Ustavom, i direktno se primenjuju na teritoriji Republike Kosovo i imaju premoć, u slučaju konflikta, nad svim zakonskim odredbama i ostalim aktima javnih institucija.*” Među ovim međunarodnim instrumentima je i Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (EKLJP).
15. Član 53. Ustava Republike Kosovo, propisuje: „*Osnovna prava i slobode zagarantovana ovim Ustavom se tumače u saglasnosti sa sudskom odlukom Evropskog suda za ljudska prava.*”
16. Ombudsman smatra da je ne-imenovanje članova Odbora KAP-a prozrokovalo kašnjenja u raspodeli sredstava i nadoknadi poverilaca društvenog preduzeća u likvidaciji.
17. Ombudsman ocenjuje da ne-imenovanje Odbora KAP-a, koji ima ključnu ulogu, između ostalog, kod odobravanja raspodele sredstava i naknade poverilaca, predstavlja uplitanje u imovinska prava žalioaca, kao i kršenje prava na pravično i nepristrasno suđenje.

Uplitanje u imovinska prava

18. Uprkos činjenici da se podnosioci predstavke nisu pozvali na odredbe Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (EKLJP) i Protokole iste, oni su tvrdili da se radi o naknadi neisplaćenih plate i/ili raspodeli sredstava u vrednosti od 20% od privatizacije društvenih preduzeća. Ombudsman ocenjuje da se žalbe odnose na član 1. Protokola 1. EKLJP, koji propisuje da: „*Svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje*

imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava.”

19. U konkretnom slučaju se ne radi o lišavanju imovine, obzirom da je žaliocima priznato pravo na naknadu ili raspodelu sredstava, već o lišavanju mirnog uživanja imovine, koje je prouzrokovano kašnjenjem imenovanja Odbora KAP-a.
20. U vezi ovoga, Ombudsman uočava da je Ustavni sud Republike Kosova doneo presudu u Slučaju br. KI187/13, datuma 1. april 2014.godine, odnosno o neizvršenju pravosnažne odluke Komisije za stambena i imovinska pitanja Direkcije za stambena i imovinska pitanja za vraćanje imovine u posed, US u stavu 71. Presude zaključuje: *“Što se tiče navodne povrede za zaštitu imovine, Sud konstatuje da odluka KIZK predstavlja legitimno očekivanje za podnosioca zahteva, da ista ima pravo na tu imovinu. Dakle, podnosilac zahteva ima pravo da na miran način uživa navedenu imovinu, kao što se garantuje članom 1. Protokola br. 1. Konvencije. Pod ovim okolnostima njoj je uskraćeno pravo da uživa i poseduje imovinu (vidi mutatis mutandis Gratzinger i Gratzingerova protiv Republike Ceske (dec.) br. 39794/98 stav 73, ESLJP 2002-VII).”*. Takođe, u stavu 81 presude se kaže: *“... Sud konstatuje da je podnosiocu zahteva zbog odugovlačenja i neizvršenja odluke KPCC/D/A/114/2011 nepravedno uskraćeno pravo na njenu imovinu. Na taj način, pravo podnosioca zahteva na mirno uživanje njene imovine, garantovano članom 46 Ustava i članom 1 Protokola 1 EKLJP, takođe je povređeno.”*

Povreda prava na pravično i nepristrasno suđenje

21. Podnosioci žalbe, u konkretnom slučaju, poseduju odluke KAP-a o naknadi sredstava. Odluke KAP-a postaju pravosnažne kada SKVS potvrđuje da nema žalbi protiv odluka Organa likvidacije, ili kada odlučuje o žalbama u korist poverilaca. U određenim slučajevima SKVS šalje predmete redovnim sudovima zbog nenadležnosti, kao u slučaju g. Saliquni i ostali. U svakom slučaju, pravosnažne odluke su rezultat sudskog procesa, koje su ostale neizvršene zbog nedostatka Odbora KAP-a.
22. Ombudsman smatra da to predstavlja kršenje prava na pravično suđenje, kao što je definisano članom 6. stava 1. EKLJP: *“Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona.”*
23. Ombudsman, s pravom se poziva na član 6. stav 1. Evropske konvencije , i to zbog dva razloga:
- a) Pitanja u vezi sa privatizacijom društvenih preduzeća podležu sudskom postupku;
  - b) Prema praksi Evropskog suda za ljudska prava (ESLJP), člana 6. stav 1. EKLJP je primjenjiva u konkretnim slučajevima, odnosno u slučajevima neizvršenja pravosnažnih odluka. ESLJP je utvrdio da izvršenje odluke izdate od strane bilo kog suda mora se smatrati sastavnim delom "suđenja" u smislu člana 6 (*vidi Hornsbi protiv Grčke, stav 40; Immobiliare Saffi protiv Italije, stav 63*). ESLJP u

svakom slučaju podseća da bi pravo na pravično suđenje i pristup sudu bilo iluzorno ukoliko bi unutrašnji pravni sistem jedne države omogućilo da jedna konačna sudska odluka ostane neizvršena na štetu jedne stranke. Bilo bi nezamislivo da član 6, stav 1 EKLJP opisuje detaljno sve proceduralne garancije koje se pružaju strankama u postupku bez primene sudskih odluka. Tumačenje člana 6 na način po kome se ovaj član odnosi isključivo na pristup sudu i postupak pred sudom rezultirao bi jednom situacijom koja je nespojiva sa principom vladavine prava, za koji su države ugovornice preuzele obavezu da poštuju prilikom ratifikacije EKLJP.

24. Ombudsman navodi da je Ustavni sud Republike Kosovo doneo presudu u Slučaju br. KI187/13, datuma 1, april 2014.godine, u vezi neizvršenja pravosnažne odluke Komisije za stambena i imovinska pitanja Direkcije za stambena i imovinska pitanja, koju Kosovska agencija za imovinu nije uspela da sprovede zbog nedostatka finansijskih sredstava, i ustanovio da:

(79) “[...] neizvršenje odluke KIZK od strane KAI i neuspeh nadležnih organa Republike Kosovo da obezbede efikasne mehanizme u smislu izvršenja pravosnažne odluke, u suprotnosti je sa principom vladavine prava i predstavlja povredu osnovnih ljudskih prava garantovanih Ustavom.”

(80) “[...] Sud zaključuje da neizvršenje pravosnažne odluke KPCC/D/A/114/2011 predstavlja povredu člana 31 Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP i člana 54 Ustava.”

25. Na kraju Ombudsman podseća vlasti Republike Kosovo na jednu od osnovnih odredaba Ustava Republike Kosova:

Član 7 [Vrednosti]

“Ustavni red Republike Kosovo se zasniva na načelima slobode, mira, demokratije, jednakosti, poštovanja ljudskih prava i sloboda i vladavine zakona, nediskriminacije, imovinskog prava...”

Prema tome, Ombudsman

Preporučuje da:

1. Vlada Republike Kosova, preduzme sve neophodne mere za predlaganje tri člana Odbora direktora KAP-a, shodno članu 4. stav 3. Zakona Br. 04/L-115 o izmenama i dopunama zakona koji se odnose na zaključivanju međunarodnog nadgledanja nezavisnosti Kosova.
2. Skupština Republike Kosova imenuje članove Odbora KAP-a, kako bi se Odbor kompletirao i postao funkcionalan, ili u najmanju ruku da ima potreban kvorum, u

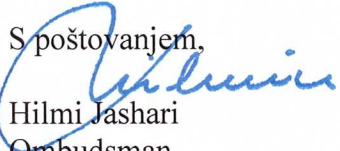
najkraćem mogućem roku, kako bi se sprečila kršenja koja su prouzrokovana zbog nedostatka Odbora.

3. Od aktera uključenih u pitanjima predlaganja i imenovanja članova Odbora direktora KAP-a da se odredi postupak za imenovanje tri člana, koje je do 31. avgusta 2014.god. imenovao Međunarodni civilni predstavnik .

U skladu sa članom 132. stav 3. Ustava Republike Kosovo i članom 28. Zakona o Ombudsmanu br.05/L-019, molim Vas da nas obavestite o radnjama po ovom pitanju, kao odgovor na napred date preporuke.

Zahvaljujući Vam se na saradnji, molim Vas da vaš odgovor u vezi ovog pitanja dostavite u razumnom vremenskom roku, a najkasnije do **30. novembra 2015.godine**.

S poštovanjem,

Hilmi Jashari
Ombudsman